

Jordbruksutskottets yttrande

1984/85:5 y

om viss radiobiologisk forskning

Till utbildningsutskottet

Genom beslut den 28 februari 1985 har utbildningsutskottet hemställt om yttrande av jordbruksutskottet över motion 1984/85:1940 av Jörgen Ullenhag m. fl. (fp, m, c, vpk). I motionen yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående en fortsatt verksamhet vid enheten för radiologisk onkologi,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag, efter samråd med enheten samt berörda myndigheter, till vilken forskningsenhet enheten för radiologisk onkologi i fortsättningen skall knytas, samt
3. att riksdagen beslutar att verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi för budgetåret 1985/86 skall finansieras via anslag till Stockholms universitet samt med avgifter från kärnkraftsindustrin.

Utskottet

Jordbruksutskottet behandlade under våren 1984 en motion (fp) om anslag till enheten för radiologisk onkologi vid Stockholms universitet (JoU 1983/84:34). I betänkandet – till vilket här hänvisas – lämnade utskottet en redogörelse för den ifrågavarande forskningsverksamheten m. m. Forskningen finansierades delvis genom särskilda avgiftsmedel som togs ut av kärnkraftsindustrin. Enligt en anmälan i 1984 års budgetproposition (prop. 1983/84:100 bil. 11 s. 122) skulle denna finansieringsform inte längre utnyttjas. Då ifrågavarande medel ej föreslagits anvisade i annan ordning hade fråga uppkommit om att lägga ned en del av verksamheten. Utskottets ställningstagande till motionen innebar sammanfattningsvis att en omedelbar nedläggning av enheten borde undvikas och tid ges för en planering som syftade till att mera långsiktigt tillvarata enhetens kompetens. Vad utskottet anfört med anledning av motionen har riksdagen som sin mening gett regeringen till känna (rskr. 1983/84:325).

I regleringsbrev för budgetåret 1984/85 avseende anslag inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde har – med hänvisning till nyss angivna riksdagsbeslut – under anslaget H 18 Strålskyddsforskning övergångsvis anvisats 1 305 000 kr. för viss särskild forskning rörande joniserande strålningens sena effekter.

Den fortsatta verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi tas upp i årets budgetproposition under utbildningsdepartementets resp. jordbruksdepartementets huvudtitlar (bil. 10 s. 363 f. och bil. 11 s. 105). Chefen för

utbildningsdepartementet anför härvid bl. a. följande.

Universitetet i Stockholm har i samråd med statens strålskyddsinstitut på regeringens uppdrag inkommit med synpunkter på enhetens fortsatta verksamhet. De båda myndigheterna finner inte den aktuella enhetens verksamhet vara förenlig med den typ av forskning som bedrivs inom myndigheten och anser sig inte kunna ställa medel till dess förfogande. Några förslag att ansluta enheten sammanhållen till annan pågående verksamhet framfördes inte.

Jag finner därför efter samråd med cheferna för försvars- samt jordbruksdepartementen att förutsättningar inte längre finns för att verksamheten vid enheten skall kunna bedrivas med nuvarande omfattning och inriktning. Den del av gruppens personal som tidigare erhållit s. k. NOM-garanti kommer även i fortsättningen att vara knuten till universitetet i Stockholm. Det tidigare inledda förfarandet i syfte att bl. a. integrera enhetens övriga personal inom andra verksamheter bör dock återupptas.

I motion 1940 lämnas en utförlig redovisning av forskningsverksamheten vid enheten för radiologisk onkologi, innefattande även enhetens samarbete med olika nationella och internationella forskningsorgan m. m. Det understryks att uteblivna anslag enligt regeringsförslaget skulle innebära att Nordens enda laboratorium för studier av strålindicerad cancer i djur måste läggas ned. Väsentliga kunskaper och materiella resurser skulle gå förlorade. Motionen utmynnar i yrkanden som innebär att riksdagen bör uttala sig om vikten av en fortsatt verksamhet vid enheten samt besluta att verksamheten finansieras via anslag till Stockholms universitet och med avgifter från kärnkraftsindustrin. Vidare yrkas att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om till vilken forskningsenhet verksamheten bör knytas.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att man bör mera långsiktigt tillvarata den kompetens och de resurser i övrigt som enheten för radiologisk onkologi representerar. Den omständigheten att universitetet i Stockholm och strålskyddsinstitutet inte ansett sig kunna ställa medel till enhetens förfogande bör enligt utskottets mening inte bli ensamt avgörande för den fortsatta verksamheten inom ett forskningsområde som är betydelsefullt i flera hänseenden. Från de synpunkter utskottet har att företräda tillstyrker utskottet motionärernas yrkande om fortsatta överväganden rörande enhetens verksamhet och organisatoriska anknytning (yrkandena 1 och 2). Utskottet har ingen erinran mot förslaget om en fortsatt delfinansiering via avgiftsmedel från kärnkraftsindustrin (yrkande 3). Närmare bestämmelser om dessa avgifter finns i förordningen (1976:247, ändrad senast 1984:478) om vissa avgifter till statens strålskyddsinstitut. Beslut om storleken av dessa avgifter m. m. faller inom regeringens kompetensområde.

Utöver det belopp om ca 1,3 milj. kr. som för innevarande budgetår anvisats under anslaget H 18 krävs, enligt vad utskottet inhämtat, ett tillskott

om ca 1,25 milj. kr. för att täcka enhetens lokalkostnader m. m. fr. o. m. den 1 juli 1985.

Stockholm den 26 mars 1985

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Grethe Lundblad (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), Åke Selberg (s) och Paul Lestander (vpk).

